

[Lykketoft]

Jeg synes, man skal glæde sig over, at man har ansatteorganisationer, fagforeninger, faglige organisationer og medlemmer af de faglige organisationer i Danmark, som vel i hele Europa er blandt de mest åbne over for omstilling og fornyelse, de mest ræsonnable, når det gælder om at bygge om på strukturer og tage et medansvar for forandring. Det kan man glæde sig meget over, og vi har noteret os i debatten ikke mindst om den nordiske arbejdskomité's rapport, at vi har en række meget fremsynede ledere af de offentligt ansattes organisationer i Danmark.

Derfor kan man undre sig over, at regeringen ikke i endnu højere grad prøver at få et fornuftigt samarbejde med de offentligt ansattes organisationer.

Så er der selvfølgelig meget i rapporten, som kan give anledning til spørgsmål og til modsigelse.

Regeringen siger, at hensynet til samfundsøkonomien betyder, at det er et vigtigt mål for de kommende års modernisering at skabe en mindre, men mere effektiv offentlig sektor.

Jeg mener, det er en forkert problemstilling at tage sit udgangspunkt i, at den offentlige sektor i en eller anden objektiv forstand er for stor. Problemet er ikke så meget, at den offentlige sektor er for stor, som at den private er for lille.

Det er muligt at forestille sig – det er også det, Socialdemokratiet har peget på, vist de nødvendige forudsætninger og muligheder for – at vi i løbet af få år ved at holde de offentlige udgifter, det offentlige serviceforbrug, det offentlige mandskabsforbrug nogenlunde i ro, men til gengæld få gang i den private sektor, kan skabe luft til at sænke skatters og afgifters tryk uden at begive os ud i det nedskæringsfelt, der ligger i, at 100.000 stillinger skal fjernes, og i øvrigt også i de brugerbetalingsovervejelser, regeringen angiveligt har.

Men det er klart, at selve det at holde det offentlige forbrug, forstået som mandskabsforbrug, ressourceforbrug, nogenlunde i ro er en stor omprioriteringsopgave, som kræver anvendelse af en række af de instrumenter, der peges på i moderniseringsredegørelsen.

I afsnit 1 i redegørelsen peges der på ønskeligheden af at øge borgernes valgfrihed og omkostningsbevidsthed og på decentraliseringen, og så siger man: »Vi vil bruge den private sektor, når den kan løse opgaverne bedre og billigere end det offentlige.«

Jeg mener heller ikke, man skal gøre det til et meget ideologisk problem, om den ene eller anden hjælpefunktion, for at en offentlig ydelse kan blive fremstillet, skal være i privat eller offentlig regi. Der kan være nogle hjælpefunktioner, hvor det offentlige ikke kan udnytte sit produktionsapparat godt nok og derfor bedre kan købe hos private.

Men det omvendte ræsonnement er jo lige så interessant. Der kan være opgaver, der kan løses både bedre og billigere i offentlig regi, som i dag måske overvejende løses i privat. Der kan også være opgaver, som efter borgerlig ideologisk opfattelse bør være private, men som faktisk er løst bedst i offentlig regi. Jeg tænker f.eks. på Storkøkkencentret-sagen, som vi havde for ikke så længe siden.

Jeg mener, man skal have et udogmatisk, et praktisk forhold til det, men det må gå begge veje, og man må jo spørge sig selv, hvad det er for en grad af afbureaukratisering i den private forsikringsverden, der får regeringen til at have overvejelser om at overlade store opgaver i forbindelse med sygesikring og arbejdsløshedsforsikring til private forsikringsselskaber. Det er jo ikke dér, vi har set den store afbureaukratisering, det er ikke dér, vi har set evnen og viljen til at holde hus med ressourceforbruget. Det mener jeg i og for sig understreger, at regeringen ofte ikke er i stand til at leve op til sin egen forestilling om, at den er udogmatisk i spørgsmålet om, hvad der skal ordnes privat, og hvad der skal ordnes offentligt.

Der er selvfølgelig også i redegørelsen nogle overvejelser om brugerbetaling, og dér vil jeg godt for Socialdemokratiets vedkommende gøre holdningen til brugerbetaling, til brugerafgifter, krystalklar, for der er en tendens til, når udtrykket bruges, at så bruges det i flæng, og hvis man bare har sagt brugerbetaling, så kan man blive taget til indtægt for alle mulige vanvittige ideer, som denne regering og dens støttepartier kunne finde på at komme med.

Socialdemokratiet er tilhænger af brugerbetaling og brugerafgifter i de situationer, hvor det uden at føre til en meget skæv byrdefordeling kan bidrage til en adfærd, der kan afværge, at sociale, miljømæssige, sundhedsmæssige problemer opstår, og dermed også kan spare den offentlige sektor for udgifter og reparation siden hen.